

Életvitel és gyakorlat

Helyi tanterv

Békéscsabai Andrásy Gyula Gimnázium és Kollégium

Tantárgyi óraszámok : 12. évfolyam - heti 1 óra
Éves maximum óraszám: 32 óra

Feldolgozandó témakörök és óraszámok:

1. Életpálya-tervezés, munkavállalás, felnőttkori tanulási lehetőségek: 12 óra
2. Közlekedés: 4 óra
3. Család, otthon, háztartás: 16 óra

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

A tankönyv piacon jelenleg nem áll rendelkezésre tankönyv.

A tanórák a tanárok jegyzetei, tapasztalatai és internetes források alapján kerülnek megtartásra. Egyes tanórák megtartásához vendégelőadót lehet felkérni.

Célok és feladatok

Az életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy elősegítse az önálló, felelősségteljes, önfejlesztésre képes, a családi életre alkalmas ember nevelését, segítse a kulturált beilleszkedést a mindennapi életbe, a társadalmi együttélés szabályait követő hozzáállás kialakulását, valamint társadalmi, technikai kérdésekben az alapvető tájékozottságot.

A **Család, otthon, háztartás** tematikai egység fő célja a családban felmerülő problémák azonosítása, az egyéni és társadalmi szükségletek összefüggéseinek feltárása, szabatos megfogalmazása és megvitatása után az igények elemzése alapján választott, életszerű és célszerű megoldási módok bemutatása, kidolgozása. Előremutató módon a párkapcsolat, a házasság, a gyermekvállalás és a gyermeknevelés kérdéseiben igyekeznek támpontokat adni, így szolgálva a majdani családalapítást. Napjainkban hangsúlyosan halaszthatatlan megoldásra váró kérdés a gondozás feladatainak és felelősségének megosztása a családban és környezetünkben, a gyermek-, fogyatékos-, és idősgondozás, valamint betegápolási munkák ellátása a kötelezettségeknek és a kötelességeknek megfelelően. Gazdálkodni nemcsak az anyagi javainkkal kell, hanem a fizikai, szellemi, lelki energiáinkkal és az időnkkel is, ezért igen fontos a szabadidő hasznos eltöltésére, az aktív és passzív pihenésre nevelés. Fontos ezen túlmenően felismerni, hogy a szabadidő alkalmas lehet a környezetért, illetve a környezetben élő rászorulókért való tevékenységre, az önkéntesség gyakorlására. Újabb kiemelt fejlesztési cél a környezettudatosságra, takarékoságra, tudatos fogyasztói magatartásra nevelés, a fenntarthatóság elvének követése. Az alapvető pénzügyi és gazdasági ismeretek mellett a vásárlói és fogyasztói érdekvédelem érvényesítésével, valamint a hivatali ügyintézésrel is meg kell ismerkedniük a tanulóknak.

A **Közlekedési ismeretek** tematikai egység célja a közlekedési helyzetekben követendő etikus magatartás, a magabiztos tájékozódás. Emellett a közlekedés rendszer- jellegét, környezeti és társadalmi hatásait is vizsgálja.

Az **Életpálya- tervezés** témakörben a továbbtanulásnak és a munkába állásnak gyakorlati kérdéseit tárgyaljuk, s az ezekhez szükséges kompetenciák fejlesztését helyezük előtérbe. Ezzel egyfelől a tanulás világából a munkavállalói létbe való átlépést kívánja megalapozni, másfelől az élet munkavállalással kapcsolatos nehézségeire is igyekeznek felkészíteni.

I. Életpálya –tervezés, munkavállalás, felnőttkori tanulási lehetőségek (12 óra)

1. A személyes adottságok és az objektív lehetőségek
(A saját életpályára vonatkozó lehetőségek mérlegelése)
2. Pályairányítás, pályaalkalmasság
3. Önismereti tesztek, vizsgálatok, egyéni tanulási módszerek
4. Továbbtanulás, a szakmatanulási, illetve a felsőoktatási továbbtanulási lehetőségek
5. A jelentkezés, felvételi eljárás megismerése
6. A szakképzés és a felsőoktatás rendszerének, kimenetének főbb jellemzői
7. Az önképzés, távoktatás, felsőoktatási szervezési formák jellemzői
8. Álláskeresés, munkavállalás, munkaviszony, munkanélküliség
(a munkaviszony keletkezése és megszűnése)
9. A személyes kapcsolatok és a munkamagatartás , munkakultúra szerepének felismerése az álláskeresésben
10. Állásinterjú, a munkavállalás jogszabályi környezete (próbaidő, szabadság, munkabér)
11. A tanulói, hallgatói jogviszony melletti munkavállalási feltételek
12. Az álláskeresést segítő szervezetek, információforrások, álláskeresési technikák

Kapcsolódási pontok: osztályfőnöki óra, történelem és állampolgári ismeretek, informatika, etika

II. Közlekedés

13. Közlekedési rendszerek (az adott település közlekedési rendszere, a közlekedési infrastruktúra és a lakosság életmódjának, a terület gazdasági lehetőségeinek összefüggései)
14. A közlekedési viszonyok társadalmi hatásai (személyes életvitel, a tömegközlekedési lehetőségek társadalmi hatásai)
15. A közlekedés környezeti hatásai (levegőszennyezés, alternatív energiaforrású közlekedési eszközök, környezettudatos közlekedés)
16. Közlekedéskultúra (udvariasság, biztonságos közlekedés, szabálykövetés, baleset megelőzés)

Kapcsolódási pontok: földrajz, kémia, biológia- egészségtan)

III. Családi élet

17. A család, mint az egyén elsődleges társadalmi környezete (a házasság, a párválasztás szempontjai, a házasság jelentősége, feltételei, a háztartási kapcsolat ápolása, konfliktuskezelés)
18. Családtípusok, családmmodellek (a gyermekvállalás ,kockázatok, terhek és örömök)
19. A gyermekvállalással járó jogok és kötelezettségek (GYES,GYED, gyermeknevelés, gyermekjogok és kötelezettségek, a család lelki egészsége)
20. A háztartás , mint gazdasági formáció (háztartási munkafajták, családi munkamegosztás, munkaszervezés)
21. A háztartási jövedelmek összetétele, eredete (bevételek és kiadások, közüzemi számlák, takarékosági formák, tervek)
22. Pénzbeosztás különböző életszakaszokban hitelek, a hitelek fajtái, a hitelfelvétel lehetőségei, feltételei, kockázata)
23. Tudatos fogyasztói magatartás (a média és a reklámok befolyásoló szerepe, környezet- és egészségtudatos fogyasztói magatartás)
24. Fogyasztóvédelem (szavatosság, jótállás, utazási szerződések , panaszügyintézés)
25. Környezet- és egészségkultúra (a magyar nép egészségi állapota, egészségvédelem)
26. Egészséges táplálkozás, rendszeres testmozgás
27. Öltözködéskultúra (divatok, az alkalomhoz illő öltözködés, higiénia)
28. Viselkedéskultúra (étkezés étteremben, bálon, állófogadáson, vendégek fogadása, protokoll)
29. Életminőség (a nélkülözők támogatása, önkéntesség)
30. Öngondoskodás (alapvető biztosítási fajták)
31. Korszerű pénzkezelés (bankhasználati ismeretek)
32. Hivatali ügyintézés (a legfontosabb hivatalok, ügyintézés, információszerzés)

Kapcsolódási pontok:

osztályfőnöki óra, biológia- egészségtan, informatika, földrajz, fizika, matematika, kémia

Értékelés : A tantárgy értékelése a kiválóan megfelelt, megfelelt , illetve nem felelt meg minősítéssel történik.

A javasolt ellenőrzési módszerek:

- otthoni munka (gyűjtőmunka, megfigyelés, interjú)
- projektmunka és annak dokumentálása
- órai aktivitás